

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0238/2006

13. 7. 2006

ZPRÁVA

o evropském sociálním modelu budoucnosti
(2005/2248(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodaj: José Albino Silva Peneda, Proinsias De Rosa

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	11
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ	16
STANOVISKO VÝBORU PRO MEZINÁRODNÍ OBCHOD	20
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU	24
POSTUP	28

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropském sociálním modelu budoucnosti (2005/2248(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. října 2005 o evropských hodnotách v globalizovaném světě (KOM2005)0525),
 - s ohledem na návrh Smlouvy o Ústavě pro Evropu¹,
 - s ohledem na Evropskou sociální chartu,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2006 o postoji Evropské rady k finančnímu výhledu a obnově interinstitucionální dohody na období 2007–2013²,
 - s ohledem na úmluvy ILO o mezinárodních pracovních a ekologických normách,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. března 2006 o sociální ochraně a sociálním začlenění³,
 - s ohledem na zprávu skupiny na vysoké úrovni k budoucnosti sociální politiky v rozšířené Evropské unii z května 2004,
 - s ohledem na sdělení Komise o Sociální agendě na období 2006–2010 (KOM(2005)0033),
 - s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise o udržitelném financování sociálních politik v Evropské unii (SEK(2005)1774),
 - s ohledem na sdělení Komise o evropských politikách, týkajících se mládeže – řešení problémů mladých lidí v Evropě – provádění Evropského paktu pro mládež a podpora aktivního občanství (KOM(2005)0206),
 - s ohledem na pracovní dokument Komise o sociální situaci v Evropské unii – 2004 (SEK(2004)0636),
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, Výboru pro mezinárodní obchod a Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A6-0238/2006)
- A. vzhledem k tomu, že evropský sociální model odráží společný soubor hodnot, založený na zachování míru, sociální spravedlnosti, rovnosti, solidaritě, podpoře svobody a demokracie a dodržování lidských práv,

¹ Úř. věst. C 310, 16.12.2006, s.1.

² *Přijaté texty* z tohoto data, P6_TA(2006)0010.

³ *Přijaté texty* z tohoto data, P6-TA(2006)0089.

- B. vzhledem k tomu, že jedním ze základních kamenů evropského sociálního modelu je sociální hospodářství, neboli třetí pilíř,
- C. vzhledem k tomu, že soubor společných hodnot odrážený v evropském sociálním modelu v uplynulých šedesáti letech umožnil, aby se rostoucí EU úspěšně stala prostorem větší ekonomické prosperity a sociální spravedlnosti,
- D. vzhledem k tomu, že přestože mají členské státy odlišné sociální systémy a realizují tyto hodnoty různými způsoby, je jejich společným cílem dosáhnout rovnováhy založené na aktivní vzájemné závislosti mezi hospodářským růstem a sociální solidaritou, což se v evropském sociálním modelu odráží jako jednota hodnot v rozmanitosti systémů,
- E. vzhledem k tomu, že členské státy a EU dávají přednost prosazování hodnot spojených s evropským sociálním modelem, což dokazují cíle Lisabonské strategie, která považuje sociální rozvoj za jeden z pilířů udržitelného rozvoje,
- F. vzhledem k tomu, že evropský sociální model je rozhodně třeba zmodernizovat a posílit, aby mohl reagovat na demografické změny, výzvy globalizace a aby se zlepšila schopnost lidských zdrojů přizpůsobit se rychlému technologickému vývoji, tak aby bylo lépe dosaženo sociálního začlenění, sociální spravedlnosti a vymýcení chudoby,
- G. vzhledem k tomu, že evropský sociální model musí poskytovat opatření, která odpoví na výzvy větší migrace a přistěhovalců a na jejich dopady na sociální soudržnost,
- H. vzhledem k tomu, že žádná reforma evropského sociálního modelu nesmí oslabit hodnoty, které jsou jeho podstatou,
- I. vzhledem k tomu, že stěžejní myšlenkou evropského sociálního modelu je stejné odměňování za stejnou práci na jednom pracovišti,
- J. vzhledem k tomu, že rychlejší hospodářský růst je zásadní pro udržitelnost evropských sociálních standardů a že sociální standardy jsou podstatou udržitelného růstu,
- K. vzhledem k tomu, že odpovídající příjem je nezbytný pro sociální začlenění a aktivní účast ve společnosti i pro důstojný život,
- L. vzhledem k tomu, že správně nastavené sociální politiky by neměly být považovány za náklady, ale za pozitivní faktor v hospodářském růstu EU, a to nejen díky zvýšené produktivitě a konkurenceschopnosti, ale také kvůli vytváření sociální soudržnosti, zvyšování životní úrovně občanů a zajištění přístupu k základním právům a rovnosti, čímž se stávají významným faktorem, který přispívá k sociálnímu smíru a politické stabilitě, bez nichž nemůže existovat trvalý hospodářský pokrok,
- M. vzhledem k tomu, že tyto sociální politiky musí zohledňovat, že většinu zaměstnavatelů tvoří malé a střední podniky a že zaměstnávají většinu zaměstnanců,
- N. vzhledem k tomu, že služby obecného zájmu a služby obecného hospodářského zájmu byly v Amsterodamské smlouvě poprvé popsány jako základní prostředky členských států k zajištění sociální a územní soudržnosti a jako oblasti, které mají členské státy i nadále

právo definovat a financovat, a tato pozice byla dále posílena v návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu, jež poskytla evropským rámcovým právním předpisům v této oblasti jasnější právní základ,

- O. vzhledem k tomu, že se koncept evropského sociálního modelu odráží v navrhované Ústavní smlouvě a je podpořen zásadami rovnosti, solidarity a nediskriminace,
- P. vzhledem k tomu, že by se členské státy měly řídit plánem pro dosažení rovného postavení žen a mužů 2006–2010 (KOM(2006)0092) a evropským paktem pro rovné postavení žen a mužů a měly by plně provést stávající právní předpisy Společenství proti diskriminaci ve svém vnitrostátním právu,
- Q. vzhledem k tomu, že EU má možnost díky svému způsobu obchodování pozitivně nebo negativně ovlivňovat hospodářství v mnoha částech světa, a to jak v rámci své úlohy ve WTO, tak pomocí podmínek, které jsou uplatňovány při obchodu s méně rozvinutými regiony a zeměmi, a v rámci dohod, které jsou s nimi uzavírány,
- R. vzhledem k tomu, že provádění obchodní politiky založené na společných evropských preferencích a globálně sdílených hodnotách a politiky pomoci, která usiluje o podporu vzdělání, základních pracovních a ekologických norem, stejně jako norem transparentnosti a řádné veřejné správy, přispěje k posílení politického postavení EU v mezinárodních institucích,

Reforma evropského sociálního modelu

1. zdůrazňuje nutnost zachovat a posílit hodnoty spojené s evropským sociálním modelem – rovnost, solidaritu, práva a povinnosti jednotlivce, nediskriminaci, přerozdělování a přístup všech občanů k vysoce kvalitním veřejným službám – stejně jako vysoké sociální standardy, kterých již bylo dosaženo;
2. důrazně připomíná, že pouze EU založená na hospodářské a sociální soudržnosti, která bude chránit své společné hodnoty, může být dostatečně silná, aby chránila své zájmy;
3. je přesvědčen, že neexistuje jiná možnost než naléhavě reformovat ty hospodářské a sociální systémy, které nesplňují kritéria účinnosti a sociálně udržitelného rozvoje a které nejsou schopny čelit demografickým změnám, globalizaci a prudkému nástupu informačních technologií;
4. vyjadřuje hluboké zklamání nad současným tempem růstu EU, kvůli kterému je uskutečnění strukturální reformy značně obtížné;
5. je si vědom toho, že mezi občany EU jsou obecně rozšířeny obavy týkající se nezaměstnanosti – zvláště nezaměstnanosti mezi mladými lidmi – vyloučení, chudoby, nejistoty na pracovním trhu a možného selhání systémů sociálního zabezpečení;
6. domnívá se, že v těch případech, kdy demografické změny a nezaměstnanost ovlivňují určité skupiny nestejně, musí Evropská unie usilovat o zajištění rovného přístupu k vysoce kvalitním zaměstnáním;
7. považuje nutnost, aby EU znovu potvrdila své odhodlání k budování sociální Evropy, za

klíčovou k obnovení důvěry občanů v projekt EU, který přináší pracovní místa, růst a prosperitu;

8. plně si uvědomuje, že politika zaměstnanosti a sociální politika spadají v převážné míře do pravomoci členských států, zdůrazňuje však, že tato oblast rovněž spadá do pravomoci EU, jak stanoví Smlouvy, a že je třeba, aby EU vytvořila silnější hospodářský a sociální rámec, který členskými státům umožní provádět nutné reformy na vnitrostátní úrovni v závislosti na vlastních hospodářských, sociálních a politických podmínkách;
9. žádá Komisi, aby vyvinula další iniciativy vedoucí k plnému zavedení vnitřního trhu, který, pokud bude plně realizován, povede k hospodářskému růstu a konkurenceschopnosti, s ohledem na to, že je třeba vyloučit náhlé zhoršení sociálních podmínek a podmínek pro ochranu spotřebitelů a životního prostředí;
10. podporuje snahu Komise povzbudit vznik a úspěchy evropských podniků, zvláště MSP, které významně přispívají k ekonomice EU a mají zásluhu na většině pracovních míst v soukromém sektoru;
11. vyzývá Komisi a Radu, aby respektovaly původní rovnostranný trojúhelník Lisabonské strategie a vyvinuly přístup, který bude lépe vyvažovat ekonomickou koordinaci na straně jedné a politiku zaměstnanosti a sociální ochrany na straně druhé;
12. vyjadřuje své znepokojení nad tím, že mnohé členské státy mají daleko k dosažení cílů Lisabonské strategie, a proto znovu vyzývá členské státy, aby plně realizovaly revidovaný plán Lisabonské strategie, který je považován za jediný udržitelný způsob dosažení hospodářského růstu, zvýšení konkurenceschopnosti a vytvoření více a lepších pracovních míst; zejména vyzývá členské státy, aby plnily konkrétní cíle týkající se zaměstnanosti, a to zvláště žen a mladých lidí, investic do výzkumu a vývoje, péče o děti a celoživotního vzdělávání; považuje cíle Lisabonské strategie za minimální základ, jehož je třeba dosáhnout, pokud mají členské státy provést potřebné strukturální reformy;
13. doporučuje, aby členské státy prohloubily spolupráci a výměnu osvědčených postupů prostřednictvím rozšířené otevřené metody koordinace, čímž bude vytvořen účinný nástroj k vytváření politiky v oblasti zaměstnanosti, sociální ochrany, sociálního vyloučení, rovnosti mužů a žen na pracovním trhu, důchodů a zdravotní péče; věří, že by otevřená metoda koordinace měla posílit roli parlamentů, sociálních partnerů a příslušných organizací;
14. vyzývá Komisi, aby demokratizovala otevřenou metodu koordinace a zajistila tak, aby nejen Evropský parlament, ale i národní parlamenty hrály plnoprávnou roli při stanovování a plnění cílů ze strany vlád členských států;
15. zdůrazňuje, že je třeba zahájit veřejné kampaně, které umožní vysvětlit a vyjednat základní cíle reformy, v níž mají orgány a instituce EU, národní vlády, veřejné orgány, sociální partneři a nevládní organizace hrát aktivní roli;

16. znovu zdůrazňuje svou podporu usnesení ze dne 12. ledna 2005 o Smlouvě o Ústavě pro Evropu¹ a kampani Komise „3D“ jako dialog, diskuse a demokracie; vyzývá Komisi, aby nyní do svých analýz dopadu začlenila sociální rozměr v souladu se sociální doložkou ustanovenou v návrhu Ústavní smlouvy;
17. vyzývá Komisi, aby respektovala sociální hospodářství a předložila sdělení, které se tímto základním kamenem evropského sociálního modelu bude zabývat;

Financování reformy

18. vyzývá členské státy, aby zahájily reformy, které pomohou zajistit finanční udržitelnost vnitrostátních sociálních systémů, aniž by došlo k ohrožení dosažených práv, vzájemné podpory a mezigenerační solidarity, s ohledem na měnící se situaci a pracovní trh, na demografické změny, globalizaci a technologický vývoj; zdůrazňuje, že některé nejúspěšnější členské státy takové reformy již provedly, aniž by byla narušena udržitelnost a účinnost jejich sociálních systémů; domnívá se proto, že by měly být vypracovány srovnávací analýzy již uskutečněných reforem spolu s analýzami silných stránek, slabin, možností a hrozeb těch reforem, které mají být teprve provedeny; zdůrazňuje význam podpory excelence mimo jiné shromažďováním osvědčených postupů;
19. je si vědom toho, že v některých členských státech mohou být současné příspěvky do systémů sociální ochrany nedostatečné k naplnění očekávání občanů; domnívá se, že členské státy by při dodržování zásady solidarity a subsidiarity měly uvažovat o alternativních způsobech financování těchto systémů, které by podpořily dynamické reformy, ale neprojeví se nepříznivě na mzdách, a to například využitím přidané hodnoty vytvořené společnostmi;
20. vyzývá členské státy k lepší koordinaci svých daňových politik s cílem předejít škodlivé soutěži v oblasti daní, zajistit udržitelný přísun financí do oblasti sociální ochrany a dosáhnout toho, že daňová politika bude příznivější pro zaměstnanost; upozorňuje na skutečnost, že u kapitálu a spotřeby zůstaly obecně daňové sazby v posledních 30 letech stabilní, zatímco v případě práce skutečné daňové sazby ve stejném období stouply, a doporučuje, aby členské státy koordinovaným způsobem zvážily možnosti zlepšení stávajících daňových systémů v Unii, neboť by daňové reformy tohoto typu prospěly finanční udržitelnosti vnitrostátních sociálních systémů;
21. zdůrazňuje potřebu posílení strukturálních fondů a Fondu soudržnosti s cílem zohlednit hospodářskou a sociální soudržnost a vyzývá členské státy, aby účinněji využívaly fondy EU, jako například evropské strukturální fondy, ke spolufinancování vnitrostátních reforem; lituje skutečnosti, že nedávná dohoda o finančním rámci byla zjevně nedostatečná k zajištění řádných zdrojů pro programy ve prospěch soudržnosti, vzdělání a odborné přípravy, celoživotního vzdělávání, mobility a sociálního dialogu;
22. zdůrazňuje, že všechny reformy je třeba posuzovat v kontextu „manévrovacího prostoru“ v rozpočtech členských států, připomíná však, že reformovaný Pakt stability a růstu nabízí nové příležitosti k investicím v sociální oblasti;

¹ Úř. věst. C 247 E, 6.10.2005, s. 88

Služby obecného zájmu a služby obecného hospodářského zájmu

23. připomíná, že služby obecného zájmu a služby obecného hospodářského zájmu jsou významnou součástí evropského sociálního modelu a jsou základem pro všeobecné poskytování zdravotní péče, vzdělávání, veřejné dopravy a dodávek vody a energie všem občanům; vyzývá Komisi, aby naléhavě předložila návrh rámcové směrnice o těchto službách; považuje za nezbytně nutné, aby při reformě sociálních systémů EU byl brán ohled na služby obecného zájmu a služby obecného hospodářského zájmu, jejichž role je klíčová nejen pro poskytování kvalitnějšího života občanům, ale také ke zvýšení efektivity podniků a zlepšení jejich přístupu k vysoce kvalitní pracovní síle;
24. upozorňuje, že v souladu se zásadou subsidiarity je třeba se odpovídajícím způsobem zabývat novými typy rodiny a rozšířit rozsah sociálních služeb, jako je dostupná péče o děti, péče o osoby se zvláštními potřebami nebo zdravotním postižením a dlouhodobá péče o starší osoby; je také třeba zachovat vysokou úroveň konzultací, které zapojují sociální subjekty do střednědobého a dlouhodobého plánování;

Sociální dialog

25. připomíná, že sociální dialog je ve svých různých projevech významnou součástí tradic členských států a že každá úspěšná reforma sociálních systémů by měla v souladu s národními zvyky a postupy zahrnovat všechny zúčastněné strany, zejména sociální partnery; vyzývá k obnově sociálního dialogu na všech úrovních, a to národních i evropských, a vybízí, aby byla dialogu na evropské úrovni přisouzena důležitější úloha;
26. uznává pozitivní roli, kterou může společenská odpovědnost firem hrát v podpoře sociální soudržnosti, a to jak prostřednictvím dopadů jednání těchto společností na každodenní život společenství, v nichž jsou zapojeny, tak prohlubováním jejich odpovědnosti vůči zainteresovaným stranám; k povzbuzení odpovědného chování společností doporučuje využít požadavky na podávání zpráv o sociálních otázkách a o životním prostředí spolu s opatřeními veřejného pořádku, jako je přidělování veřejných zakázek;

Lidské zdroje

27. trvá na tom, že jako ústřední prvek modernizace sociálních systémů spolupracují Komise a členské státy na přípravě konkrétních programů a iniciativ zaměřených na zlepšení pracovních a životních podmínek a udržitelný rozvoj lidských zdrojů, jako je stanovení cílů a norem pro zlepšení zdravotní péče;
28. vyzývá k široké diskusi týkající se práva každého na důchod v přijatelné výši; je si vědom obav, že penzijní reformy započaté v mnoha členských státech zvýší počet důchodců již žijících v chudobě; upozorňuje, že je naléhavě nutné vyvinout pozitivní snahu s cílem povzbudit starší pracovníky a umožnit jim, aby zůstali na pracovním trhu nebo se na něj vrátili, a zaručit jim spravedlivý přístup k penzijním a důchodovým programům a větší flexibilitu při jejich výběru; vyzývá Komisi, aby studovala národní úsilí s cílem řešit důsledky demografických změn na udržitelnost důchodového systému a chudobu důchodců, a aby účinněji sledovala provádění existujících právních předpisů proti diskriminaci na základě věku;
29. upozorňuje na situaci žen, jejichž nárok na důchod by neměl být zmenšován na základě

jejich rodinného stavu či přerušení zaměstnání z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, nebo kvůli přestávkám věnovaným péči o dítě;

30. uznává výhody systémů „flexicurity“ (pružného zabezpečení), které by členské státy měly podle svých možností přijmout, aby ochránily schopnosti pracovníků udržet si/najít pracovní místo pomocí mobility a/nebo lepších profesionálních dovedností získaných v rámci odborného a celoživotního vzdělávání, a které by měly považovat za prostředek podporující skloubení pracovního a osobního života, stejně jako koncepcí práce a životního cyklu.
31. vítá vytvoření fondu pro přizpůsobení se globalizaci jakožto potenciálního doplňku Evropského sociálního fondu, stejně jako snahy členských států poskytovat na vnitrostátní, regionální i místní úrovni specifickou podporu pracovníkům při změně pracovního místa a hledání nového zaměstnání;
32. připomíná, že do všech sociálních politik musí být podle článku 13 Smlouvy o ES, který poskytuje právní základ pro vhodné kroky v boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasového nebo etnického původu, náboženství nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace, systematicky začleňována rovnost pohlaví a ras a zásada nediskriminace; domnívá se, že vznikající politiky EU v oblasti integrace ve skutečnosti představují konkrétní formu sociální politiky, která by měla být dále rozvíjena; věří, že zajištění skutečné integrace všech žen, mužů, menšinových skupin a přistěhovalců přinese společenský prospěch a sociální výhody v podobě soudržnosti a připravenosti na pracovní prostředí;

Sociální ochrana

33. zdůrazňuje, že systémy sociální ochrany by měly být účinné při plnění svých cílů spočívajících v prevenci chudoby a sociálního vyloučení a v boji proti nim, se zvláštním důrazem na odstranění „pastí chudoby“;
34. domnívá se, že zaměstnanost je rozhodujícím faktorem k dosažení sociálního začlenění; vyzývá proto k uskutečnění reforem, které nasměrují veřejné výdaje ke zvýšení míry zaměstnanosti a návratu do zaměstnání a budou pobízet k práci odstraněním „pastí chudoby“ a jiných podob sociálního vyloučení, a které se s naléhavostí zaměří na počet nezaměstnaných žen a příslušníků některých etnických menšin, z nichž mnozí musí při vstupu na trh práce čelit společenským a/nebo strukturálním překážkám; vyzývá také ke studiu a řešení specifických problémů, kterým čelí ženy z etnických menšin a přistěhovalkyně;
35. uznává, že v přístupu „flexicurity“ je vytváření a udržování přiměřených mechanismů sociální ochrany nezbytným předpokladem pružnosti, stejně jako důsledná ochrana proti nespravedlivému propuštění;

Vnější dimenze

36. znovu potvrzuje, že EU bude schopná úspěšně chránit své zájmy na mezinárodní úrovni, pouze pokud si dokáže zachovat svou hospodářskou a sociální soudržnost;

37. uznává, že navzdory svým kladným účinkům vytváří globalizace hospodářské a sociální nerovnosti, čímž vyvolává u občanů Evropy hluboké obavy, zejména v členských státech s vysokou nezaměstnaností a v regionech, které jsou nejvíce postiženy přemísťováním podniků; proto vyzývá členské státy, aby zahájily strukturální reformy, které jsou potřebné, má-li EU zůstat na světové scéně atraktivní alternativou s vysoce hodnotnými produkty a službami;
38. zdůrazňuje, že EU by měla s přesvědčením prosazovat své sociální hodnoty solidarity a sociální spravedlnosti ve všech obchodních a rozvojových jednáních a dohodách;
39. vyzývá EU a členské státy, aby učinily politické kroky ve vztahu ke třetím zemím s vysokým hospodářským růstem (Brazílie, Rusko, Indie a Čína), a dosáhly rozvojového modelu, který zajišťuje dodržování lidských práv, demokracii, svobodu, pracovní a ekologické normy a sociální spravedlnost; vyzývá EU, aby byla nápomocna při hledání celosvětové rovnováhy mezi hospodářským růstem a vysokými sociálními a ekologickými standardy;
40. vyzývá Komisi a členské státy, aby na fórech, jako jsou Mezinárodní organizace práce (ILO), OECD a mnohostranné agentury pro životní prostředí, postupovaly konzistentně; zvláště se domnívá, že by činnost ILO měla být ve větší míře začleněna do dohod WTO a že hodnocení základních pracovních norem prováděné ILO by mělo být součástí strategií EU vůči WTO a dvoustranným jednáním; vyzývá Komisi, aby prostřednictvím dvoustranných dohod zajistila, že budou alespoň dodržovány normy ILO, a tím budou zaručeny humánní pracovní podmínky;
41. vítá zavedení systému GSP+, který obsahuje pobídky pro vyšší sociální a ekologické normy, a vyzývá, aby byl tento přístup rozšířen i na dvoustranné obchodní dohody; upozorňuje, že je třeba, aby Komise pozorně sledovala uplatňování tohoto systému a zajistila tak, že jsou tyto normy dodržovány;

o

o o

42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Jak nadále zlepšovat životní úroveň občanů EU a přitom si v celosvětovém hospodářství zachovat konkurenceschopnost? Jak integrovat hospodářskou politiku, politiku zaměstnanosti a sociální politiku způsobem, který nám přinese udržitelný rozvoj a sociální soudržnost? Jak zajistit, aby všichni sdíleli výhody růstu?

Evropský sociální model

Evropský sociální model je v první řadě otázkou hodnot. Ať už zkoumáme jakýkoli evropský sociální systém, najdeme v něm společné hodnoty rovnosti, nediskriminace, solidarity a přerozdělování jako základní prvky a všeobecný, bezplatný nebo levný přístup ke vzdělání a zdravotní péči a celou řadu dalších veřejných služeb, které jsou právem občana a zásadním prvkem pro vytvoření předpokladů pro vznik úspěšného moderního hospodářství a spravedlivé společnosti. Právě v tomto ohledu se náš evropský model liší například od modelu USA.

Sociální politiky (včetně sociální ochrany, zdraví, vzdělání a pečovatelských služeb) jsou v EU na vysoké úrovni a odrážejí silnou tendenci k sociální soudržnosti.

Akademici rozlišují čtyři různé modely (severský, anglosaský, kontinentální a středomořský) s rozdíly (v míře ochrany, prostoru pro iniciativu jednotlivce), ale i se společnými prvky.

Všech 25 členských států sdílí stejné hodnoty a stejný cíl spojit ekonomickou výkonnost, konkurenceschopnost se sociální spravedlností. Pro dosažení stejných cílů mají různé nástroje. Tyto národní modely jsou výsledkem dlouhých a složitých historických procesů.

Vaši spoluzpravodajové jsou toho názoru, že je důležité uznat jednotu hodnot a rozmanitost systémů členských států.

Úspěch evropského sociálního modelu

EU je stále ve vývoji. Její hranice a povinnosti musí být ještě definitivně schváleny; debata o jejím demokratickém řízení a o jeho rozvoji bude možná pokračovat po celé generace. Zatímco impulsem pro vytvoření sjednocené Evropy bylo zamezit možnosti, aby evropské státy šly někdy znovu proti sobě do války, základním zájmem bylo očividně blaho Evropy a širšího světa.

Navzdory chybám a potřebě provést reformu je důležité podtrhnout úspěch evropského sociálního modelu. Je po celém světě znám tím, že zajišťuje vysokou kvalitu života. Model EU považují jiné země, regiony (Střední východ) a organizace (Mercosur, Asean) za příklad úspěchu.

I když je v Unii více než 80 milionů lidí produktivního věku bez práce a více než 70 milionům mužů, žen a dětí stále hrozí chudoba, zvýšila se všeobecná prosperita a politická,

sociální a hospodářská stabilita členských států významnou měrou díky členství v EU.

Výzvy

Zřetelněji než kdykoli předtím se uznává, že je třeba nově formulovat logický základ pro vznik a rozvoj EU tak, aby odrážel dnešní politickou, hospodářskou a sociální realitu. To platí zejména v situaci, kdy technologická revoluce restrukturalizuje práci a sociální vztahy, které vytváří, a kdy postupné stárnutí obyvatelstva Evropy znamená problém pro zachování živé evropské přítomnosti na světové scéně.

Pokud jde o demografický vývoj, čelí nyní Evropa bezprecedentním problémům. V roce 2030 bude mít EU o 18 milionů mladých lidí méně než dnes; v roce 2050 zde bude o 60 milionů obyvatel méně než dnes.

V letech 2005 až 2030 počet osob starších 65 let vzroste na 52,3 % populace (+40 milionů), zatímco skupina osob mezi 15 a 64 lety se zmenší o 6,8 % (-21 milionů).

Poměr mezi neaktivními osobami (mladí, staří a další závislé osoby) a osobami v produktivním věku vzroste ze 49 % v roce 2005 na 66 % v roce 2030.

Tento vývoj je výsledkem dvou faktorů.

Prvním je prodlužování střední délky života. Od roku 1960 se průměrná střední délka života v 60 letech prodloužila o pět let u žen a o téměř čtyři roky u mužů. V důsledku toho vzroste do roku 2050 počet osob starších 80 let o 180 %.

Druhým faktorem je klesající porodnost. Míra porodnosti v Evropě v posledních desetiletích značně klesla. Zatímco minimální porodnost nutná pro zachování populace na současné úrovni činí 2,1 dětí na jednu ženu, v roce 2003 měly ženy v EU v průměru 1,48 dětí.

Tento vývoj má významné dopady na prosperitu a vztahy mezi generacemi.

Další výzvou pro evropský systém jsou různé aspekty globalizace a technologické revoluce, které usnadňují a činí finančně atraktivnějším přemísťování společností do zemí, kde jsou nízké mzdy a které mohou být méně rozvinuté, pokud jde o ochranu pracovní síly, spotřebitelů a životního prostředí.

Z důvodu globalizace vykazují některé členské státy zajímavý ukazatel ekonomického růstu, který pozitivně přispívá ke snižování chudoby na celosvětové úrovni.

Některé jiné členské státy se však této nové realitě obtížně přizpůsobují, což v občanech prohlubuje pocit dezorientace, zejména v těch členských státech, jejichž míra nezaměstnanosti je velmi vysoká, a ve státech, kde se nepodařilo ani začlenění migrujících pracovníků a jejich rodin.

Reforma

Z těchto a mnoha dalších důvodů je reforma evropského sociálního modelu dnes ústředním tématem debaty v Evropě.

Demografické změny (stárnutí, klesající porodnost, delší střední délka života), technologický vývoj, globalizace, vznik nových průmyslových ekonomik a následné tlaky na veřejné výdaje nutně vyžadují bezodkladnou reformu sociálních systémů, aby bylo zajištěno, že budou hrát v našem hospodářství produktivní roli.

Dosah této tolik potřebné reformy je široký: bude mít dopad na právní předpisy, na rozpočty, na veřejnou správu a na pracovněprávní vztahy.

Na rozdíl od názoru některých lidí není hlavním problémem EU její sociální model. Problémem je spíše vysoká míra neochoty k provádění ekonomických reforem. Dokud bude EU růst rychlostí okolo 1 % či 2 %, nelze toho mnoho udělat a ztráta sociálních výhod je téměř nevyhnutelná.

EU může k nutné reformě přispět další integrací vnitřního trhu, který vytváří pro občany EU skvělé příležitosti pro růst a prosperitu. Vnitřní trh potřebuje posílit pomocí výrazného nárůstu investic a navýšení finančního výhledu do roku 2013, což stačí k zajištění územní a sociální soudržnosti ve všech dvaceti pěti členských státech, pomocí další liberalizace trhů a volného pohybu osob způsobem, který nepřispívá k „závodu ke dnu“, a dokončením transevropských sítí.

Rozhodnutí

Lisabonská strategie usilovala o řešení potřeby komplexních a integrovaných sociálních a tržních reforem, které by vedly ke vzniku „dokonalé Evropy“ (Europe of Excellence), jež by tyto výzvy naplnila. Později, v prosinci 2001, také Laekenská deklarace zřetelně vyslovila požadavek „nového startu“ pro Evropu v kontextu nového celosvětového pořádku.

V obou rozhodnutích se na sociální rozměr Evropy pohlíží jako na základ podpory občanů pro projekt Evropské unie.

Zatímco 15 členských států dosud Ústavu ratifikovalo, dva ji v referendu odmítly. O příčinách jejího odmítnutí ve Francii a v Nizozemsku se hodně diskutovalo, je však zřejmé, že preambule, vyjadřující ambice Unie, hodnoty a cíle v části I a Listina základních práv v části II z velké části odrážejí hluboký smysl občanů pro definici **sebe samých** jako Evropanů.

Tento návrh zprávy o evropském sociálním modelu budoucnosti považuje výše uvedené souvislosti za jeho počátek a nastiňuje koncepci evropského sociálního modelu a způsob, jak můžeme tuto koncepci v prvních letech 21. století podpořit jako součást procesu naplňování ambic Evropanů spojených s tímto světadílem a světovou spravedlností.

Vaši spoluzpravodajové zdůrazňují, že tato reforma by neměla znamenat zřeknutí se výtobytků evropského modelu, nýbrž spíše zachování základních hodnot tím, že bude zajištěna jeho udržitelnost.

Udržitelnost modelu závisí jak na úspěchu strategie pro růst a pracovní místa, tak na reformách samotného modelu. Základem reformy a udržitelnosti je dynamické prostředí orientované na inovace a podporující podnikatelskou sféru, které respektuje rovnováhu mezi

pracovním a osobním životem a uznává potřebu jistoty, kterou lidé v rychle se měnící společnosti pociťují.

Problém udržitelnosti se mnohem více koncentruje v kontinentálních a středomořských systémech, což ospravedlňuje potřebu hledat nové způsoby financování systémů sociálního zabezpečení, například pomocí přidané hodnoty vytvořené společnostmi.

Měli bychom mít na paměti, že konkurenceschopnost a sociální model Evropy nejsou protiklady, ale že se jedná o koncepty spíše propojené. Program modernizace by se měl opírat o zásadu, že sociální politika, pokud je náležitě strukturovaná, je produktivním faktorem hospodářského růstu a prosperity. Členské státy by tudíž měly Lisabonskou strategii, která je plánem reformy, provádět komplexně. Urychleně by měly být uskutečněny nezbytné kroky vedoucí k tomu, aby Evropa byla konkurenceschopnější, a k vytvoření skutečné společnosti založené na znalostech.

V tomto ohledu je důležitá koncepce „Flexicurity“, která představuje strategii pro vytvoření větší flexibility na trhu práce a modernizaci organizace práce a pracovních vztahů v kombinaci s bezpečností zaměstnanců a sociální ochranou, rovnováhou mezi osobním a pracovním životem, rekvalifikacemi a celoživotním vzděláváním. Je nutné přijmout opatření na zvýšení kvalifikace a na pomoc zranitelným a znevýhodněným skupinám, a to na trhu práce, nebo těm, které mají s přístupem na trh práce potíže.

To odpovídá třem klíčovým výzvám Lisabonské strategie v oblasti zaměstnanosti:

- zvýšení adaptability pracovníků;
- povzbuzení více osob ke vstupu na trh práce;
- větší investice do lidského kapitálu a celoživotního vzdělávání.

Evropa by se neměla vzdávat svých ambiciózních sociálních politik, ale měla by plně využít jejich případný přínos pro hospodářskou výkonnost a kvalitu života.

- zvýšení účinnosti sociálních politik,
- odstranění „pastí chudoby“ a dalších překážek práci,
- investice do rozvoje vzdělávání, odborného vzdělávání, udržení zdraví a aktivace lidských zdrojů pomocí aktivních politik na trhu práce,
- zajištění, aby způsoby financování sociálních politik přispívaly k zaměstnanosti a růstu a při tom byla zachována zásada vzájemné podpory a mezigenerační solidarity.

Hlavní význam má vzdělávání, zdraví, zvyšování dovedností, celoživotní vzdělávání a odstraňování překážek pro přístup na trh práce. Rozvoj lidských schopností není pouze nezbytný pro budování společnosti založené na znalostech, je také klíčovým prvkem v sociálním začlenění a zlepšování kvality života všech občanů. Větší investice do lidských schopností a jejich aktivace rovněž zvyšují kvalitu a množství pracovní síly. To je pro růst zásadní, jelikož individuální znalosti a dovednosti zvyšují produktivitu a schopnost společnosti rozvíjet se a přizpůsobovat se novým technologiím. V důsledku zrychlování a rozšiřování technologických změn je stále naléhavější zachovat dovednosti všech občanů na aktuální úrovni prostřednictvím celoživotního vzdělávání, které zvyšuje šance lidí na zvládnutí výzev celosvětové hospodářské soutěže ekonomik, které jsou stále více založené na znalostech.

Stejně tak je důležité, aby evropští občané tuto potřebu provést reformu sociálních systémů chápali a podporovali. Veřejné kampaně orgánů a institucí EU, členských států či veřejných orgánů by měly hrát úlohu při poskytování informací a při vyjednávání změn s odborovými svazy a představiteli občanské společnosti. Evropský sociální model a jeho výhody jsou pro občany EU dokonalým příkladem směru, jakým musí EU jejich životy měnit. Občanům EU záleží na pracovních místech, růstu, prosperitě a sociální spravedlnosti.

Sociální model EU pro budoucnost by se měl odrazit v systému, který by byl syntézou toho, co je v jednotlivých národních systémech nejlepší, přičemž by měl nechat prostor pro národní preference a podmínky.

Úloha Evropské unie versus kompetence členských států

Sociální politika a politika zaměstnanosti spadají primárně do kompetencí členských států a jejich odpovědnost v této oblasti by neměla být podceňována. Nicméně, Evropská unie hraje důležitou úlohu v oblasti finanční podpory národních politik prostřednictvím strukturálních fondů, ale rovněž prostřednictvím úsilí o koordinaci politik v rámci Lisabonského procesu, integrovaných hlavních směrů pro růst a zaměstnanost a prostřednictvím otevřených metod koordinace v oblasti sociální ochrany a vzdělávání. Prováděním otevřené metody koordinace by mělo dojít k posílení úlohy jak národních parlamentů, tak Evropského parlamentu.

Vnější rozměr

Sociální model EU je v EU pokojnou hnací silou a současně i příkladem pro svět. V této souvislosti musí EU přijmout úkol pomáhat novým vycházejícím zemím při hledání celosvětové rovnováhy mezi hospodářským růstem a vysokými sociálními a ekologickými normami.

3. 5. 2006

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k evropskému sociálnímu modelu budoucnosti
(2005/2248(INI))

Navrhovatelka: Emine Bozkurt

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na závěry zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. března 2006 týkající se Evropského paktu pro rovné postavení žen a mužů,
 - s ohledem na Lisabonskou strategii a na cíl dosáhnout do roku 2010 60% účasti žen na pracovním trhu a s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2006 o budoucnosti Lisabonské strategie z hlediska rovnosti žen a mužů¹,
 - s ohledem na Plán pro dosažení rovného postavení žen a mužů na období 2006–2010,
- A. vzhledem k tomu, že by se členské státy měly řídit Plánem pro dosažení rovného postavení žen a mužů 2006–2010,
- B. vzhledem k tomu, že evropský sociální model odráží společný soubor hodnot založený na rovnosti, sociální spravedlnosti, solidaritě, svobodě a demokracii a na dodržování lidských práv,
- C. vzhledem k tomu, že v Evropské unii je v současnosti 19 milionů nezaměstnaných, a vzhledem k tomu, že více než 65 milionů lidí žije pod hranicí chudoby,
1. zdůrazňuje, že do všech politik EU a do sociálních a hospodářských politik členských států musí být systematicky začleňovány zásady rovnosti pohlaví a boje proti všem formám diskriminace v souladu s článkem 13 Smlouvy, a vyzývá, aby se veškeré iniciativy těmito otázkami zabývaly z jednotného hlediska;

¹ *Přijaté texty z tohoto data, P6_TA(2006)0029.*

2. zdůrazňuje, že nestabilní pracovní podmínky a nejistota zaměstnání způsobují, že jsou šance žen na povýšení a rozvoj profesní kariéry velmi nízké, a že tyto skutečnosti výrazně ovlivňují dobrou životní úroveň žen a celkově i jejich životní volby;
3. zdůrazňuje, že aktivní, dlouhodobé zapojení žen na trhu práce může být odpovědí na výzvy vyplývající z demografických změn a globalizace a může pomoci dosáhnout cílů růstu, konkurenceschopnosti a sociální soudržnosti stanovených v Lisabonu; upozorňuje na skutečnost, že by zlepšování pracovních práv a podmínek všech kategorií pracovníků a zvyšování míry zaměstnanosti v EU mělo pozitivní dopad na ženy i na hospodářskou a sociální soudržnost v EU;
4. zdůrazňuje, že v budoucím evropském sociálním modelu a jeho součástech je třeba uplatňovat zásadu rovnosti mužů a žen; upozorňuje na to, že by sociální politika měla získat na důrazu a obsahovat neotřelé přístupy; upozorňuje proto na potřebu účinných systémů sociálního zabezpečení, které zajistí, že budou podnikány kroky proti chudobě a sociálnímu vyloučení a že bude usnadněno vytváření bezpečného, pružného a kvalitního pracovního prostředí;
5. podtrhuje, že je třeba provést reformu důchodových systémů, která by zajistila sociálně spravedlivější, nezávislé právo na důchod pro všechny, a dále by zajistila, že ženy a muži, kteří jsou v domácnosti se závislými rodinnými příslušníky nebo na rodičovské dovolené, nebudou po odchodu do penze znevýhodněni, a vymýtila by chudobu starších žen;
6. zdůrazňuje, že je třeba podniknout opatření, která povedou ke zlepšení vyhlídek žen, včetně starších žen, v oblasti zaměstnání a profesního růstu a ke zlepšení jejich sociálního začlenění; upozorňuje, že v souladu se závěry zasedání Evropské rady v Barceloně je důležité zajistit, aby bylo možné sladit pracovní a rodinný život mimo jiné zajištěním dosažitelných a finančně dostupných zařízení péče o děti a závislé rodinné příslušníky a dále zajistit, aby byly odstraňovány stereotypy týkající se rozdělení odpovědností v rodině mezi muže a ženy; vyzývá Komisi a členské státy, aby podnikly konkrétní kroky k odstranění přetrvávajících rozdílů v odborné přípravě, v platovém ohodnocení a zaměstnanosti mužů a žen, zejména v souvislosti s vědeckými profesemi žen;
7. naléhá na členské státy, aby více využívaly příležitostí, které poskytuje otevřená metoda koordinace, s cílem sdílet osvědčené postupy týkající se zaměstnání a profesního růstu žen, a upozorňuje, že je důležité zapojit příslušné sociální partnery do vypracovávání návrhů vnitrostátních a evropských politik, jež budou zohledňovat zásadu rovnosti mužů a žen;
8. vyzývá Komisi, aby zajistila kroky navazující na doporučení Rady 92/441/EHS¹ o zaručeném minimálním příjmu, který má být poskytován z prostředků systémů sociální ochrany členských států v rámci celkové politiky podpory hospodářské a sociální integrace příjemců těchto dávek;
9. vyjadřuje své znepokojení nad skutečností, že ženy jsou nedostatečně zastoupeny v orgánech a strukturách propojených se sociálními partnery vzhledem k zásadní roli, kterou tito sociální partneři hrají při prosazování rovných příležitostí mužů a žen na trhu

¹ Úř. věst. L 245, 26.8.1992, s. 46.

práce;

10. vyzývá Komisi a členské státy, aby se v budoucích evropských i vnitrostátních strategiích zaměstnanosti výrazněji zaměřily na rovné postavení mužů a žen, přičemž přihlédnou k situaci žen na trhu práce a k realitě života žen;
11. domnívá se, že politika rovného postavení má zásadní význam pro hospodářský růst, prosperitu a konkurenceschopnost; vítá proto skutečnost, že Evropská rada přijala Evropský pakt pro rovné postavení žen a mužů, jehož cílem je podpora opatření na úrovni členských států a Unie, které odstraní nerovnosti mezi ženami a muži a budou bojovat proti stereotypům na trhu práce spojeným s rolí žen a mužů, podpoří lepší rovnováhu pracovního a osobního života žen i mužů a posílí správu prostřednictvím uplatňování zásady rovnosti mužů a žen a lepšího sledování;
12. vybízí členské státy, aby dokončily proces úplného zavádění současných antidiskriminačních právních předpisů Společenství do vnitrostátního práva, a vyzývá Komisi, aby důkladně sledovala provádění *acquis* Společenství a vypracovala studii o možných nových iniciativách, které by nahradily stávající právní rámec pro oblast rovnosti mezi muži a ženami;
13. se znepokojením konstatuje, že cíl přijatý Radou v Barceloně poskytnout do roku 2010 nejméně 90 % dětí mezi třetím rokem a věkem povinné školní docházky a nejméně 33 % dětí do tří let péči v zařízeních péče o děti, je nedosažitelný;
14. naléhá na přístupující a kandidátské země, aby dodržovaly právní předpisy Společenství o rovnosti mužů a žen, aby sladily své politiky s prioritami stanovenými Plánem pro dosažení rovného postavení žen a mužů, zajistily dodržování ženských práv a zlepšily přístup žen na trh práce a k opatřením sociálního zabezpečení; v této souvislosti se odvolává na své usnesení ze dne 6. července 2005 o úloze žen ve společenském, hospodářském a politickém životě v Turecku¹;
15. zdůrazňuje, že je třeba zkoumat a konkrétně se zabývat problémy, se kterými se setkávají ženy náležící k etnickým menšinám a přistěhovalcům.

¹Přijaté texty z tohoto data, P6_TA(2005)0287.

POSTUP

Název	Evropský sociální model budoucnosti
Číslo postupu	2005/2248(INI)
Příslušný výbor	EMPL
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	FEMM 19.1.2006
Užší spolupráce – datum oznámení na zasedání	
Navrhovatelka Datum jmenování	Emine Bozkurt 23.11.2005
Předchozí navrhovatel	
Projednáni ve výboru	21.3.2006 25.4.2006 3.5.2006
Datum přijetí	3.5.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+: 22 -: 0 0: 3
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Maria Carlshamre, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Zita Gurmai, María Esther Herranz García, Lívia Járóka, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Marie-Line Reynaud, Teresa Riera Madurell, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Katerina Batzeli, Mary Honeyball, Christa Klauß, Heide Rühle, Feleknas Uca, Marta Vincenzi
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(í) při závěrečném hlasování	
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	...

19. 4. 2006

STANOVISKO VÝBORU PRO MEZINÁRODNÍ OBCHOD

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k evropskému sociálnímu modelu budoucnosti
(2005/2248(INI))

Navrhovatel: Giulietto Chiesa

NÁVRHY

Výbor pro mezinárodní obchod vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vyzývá Komisi, aby zajistila, že její obchodní politika bude podporovat a bránit evropské hodnoty, jak je to stanoveno v článku I-3 Smlouvy o Ústavě pro Evropu, která dosud nevstoupila v platnost, obzvláště vysoce konkurenceschopné sociální tržní hospodářství zaměřené na plnou zaměstnanost a sociální pokrok, volnou a spravedlivou hospodářskou soutěž a vysokou úroveň ochrany a zlepšování kvality životního prostředí, udržitelný rozvoj, podporu vědeckého a technického pokroku, boj proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci, pracovní práva a v širším měřítku úlohu sociálních partnerů, rovnost mužů a žen, ochranu práv dítěte, zlepšování veřejných služeb, multifunkční zemědělství a kulturní rozmanitost;
2. vítá globalizaci a poznamenává, že přispěla k bezpříkladnému ekonomickému růstu během posledních třiceti let v Evropě i ve světě; připomíná také, že globalizace měla velký přínos pro evropské společnosti, a především pro spotřebitele;
3. domnívá se, že podpora evropských hodnot vyžaduje, aby Komise a členské státy shodně postupovaly na fórech jako jsou například ILO, OECD, všestranné agentury pro životní prostředí, WTO a dvoustranné obchodní jednání, aby podporovaly politické cíle obhajované na těchto a ostatních fórech;
4. je především přesvědčen, že činnost Mezinárodní organizace práce (ILO) by měla být více začleněna do dohod WTO a že by hodnocení základních pracovních norem ILO mělo tvořit část strategie EU směrem k WTO a evropským dvoustranným obchodním dohodám;
5. podporuje zavedení Evropského fondu pro přizpůsobení globalizaci, který byl navržen s

cílem zmírnit negativní dopady liberalizace, na pomoc při ekonomickém přizpůsobování, k podpoře výzkumu a vývoje a k realizaci Lisabonské strategie; žádá nové iniciativy financování na podporu vědeckého a technického výzkumu na evropské úrovni za účelem vytvoření nové vysoce kvalitní zaměstnanosti v Evropě;

6. vyzdvihuje nutnost investic do výzkumu a nových technologií pro zajištění celoživotního vzdělávání, aby byla zvýšena konkurenceschopnost, jejíž potřeba byla vyvolána globalizací, cílem vytvořit větší počet pracovních míst a bojovat s nezaměstnaností a sociálním přehlížením;
7. domnívá se, že rozvojové země potřebují pomoc v oblasti řádné správy a při podpoře demokracie, pokud mají čerpat výhody z výsledků vícestranných nebo regionálních obchodních dohod;
8. zdůrazňuje důležitost otevřených trhů pro evropské zboží a služby bez zpomalování rozvoje třetích zemí a zohledňuje jejich schopnost vypořádat se s existující nerovnováhou schopností a zkušeností;
9. vítá zavedení systému všeobecných celních (GSP) preferencí, který obsahuje pobídky pro vyšší sociální a environmentální standardy, a vyzývá, aby byl tento přístup rozšířen i na dvoustranné obchodní dohody; upozorňuje, že je třeba, aby Komise pozorně sledovala zavádění tohoto systému se zřetelem na dosahování souladu s těmito standardy;
10. je přesvědčen, že zavedením obchodní politiky založené na evropských společných preferencích a všeobecně sdílených hodnotách, podpůrné politiky finančních podpor na podporu vzdělávání, základních pracovních norem, norem v oblasti životního prostředí a norem transparentnosti a řádné správy, bude přispívat k upevnění politické moci Evropské unie v rámci mezinárodních organizací;
11. zároveň konstatuje, že ačkoliv liberalizace trhu může evropským občanům přinášet příležitost, evropští občané jsou čím dál tím více znepokojeni dopady liberalizace trhu na zaměstnanost a životní standardy; vyzývá Komisi, aby všechny obchodní dohody byly založeny na strategii udržitelného rozvoje, jak byla formulována na zasedáních Evropské rady v Lisabonu a Göteborgu; s ohledem na to vyzývá Komisi, aby usilovala o větší transparentnost obchodních jednání, o včasnou informovanost Evropského parlamentu, a aby poskytla jasnou, nezávislou analýzu nákladů a přínosů, které vyplývají z navrhovaných nových obchodních dohod, pomocí dlouhodobých a podrobných analýz dopadu na udržitelný rozvoj (SIA), sledovaných Evropským parlamentem;
12. vítá iniciativu, včetně označování výrobků, která poskytne evropským zaměstnancům informace o prostředí a sociálních a pracovních podmínkách, ve kterých produkty vznikly; zdůrazňuje, že by tyto iniciativy neměly vést ke zvýšenému protekcionismu v Evropské unii; zdůrazňuje, že by evropské společnosti měly zodpovídat za zajištění základních pracovních práv všech pracujících jak přímo ve výrobních řetězcích, tak u externistů;
13. s ohledem na systémy sociální ochrany žádá prověření situace pokud jde o povinný odchod do důchodu v Evropské unii, aby bylo zajištěno, že si všichni pracovníci budou moci být jisti správným uznáním doby, během které pracovali v zahraničí;

14. domnívá se, že parlamenty hrají důležitou úlohu při informování veřejnosti a přenášení zájmů veřejnosti směrem k vyjednávačům obchodních dohod, avšak to vyžaduje, aby Komise poskytovala včasné a úplné informace během jednání.

POSTUP

Název	Evropský sociální model budoucnosti
Číslo postupu	2005/2248(INI)
Příslušný výbor	EMPL
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	INTA 16.1.2006
Užší spolupráce – datum oznámení na zasedání	ne
Navrhovatel Datum jmenování	Giulietto Chiesa 23.11.2005
Předchozí navrhovatel	
Projednání ve výboru	21.2.2006 21.3.2006 19.4.2006
Datum přijetí	19.4.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+: 23 -: 0 0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jean-Pierre Audy, Daniel Caspary, Françoise Castex, Giulietto Chiesa, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Jacky Henin, Syed Kamall, Helmuth Markov, David Martin, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Bogusław Rogalski, Robert Sturdy, Daniel Varela Suanzes-Carpegna, Zbigniew Zaleski
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Panagiotis Beglitis, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Elisa Ferreira, Robert Goebbels, Filip Andrzej Kaczmarek, Jörg Leichtfried, Mauro Zani
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2 přítomný(i) při závěrečném hlasování	
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	...

2. 6. 2006

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

k evropskému sociálnímu modelu budoucnosti
(2005/2248(INI))

Navrhovatel: Miloslav Ransdorf

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. domnívá se, že i když jednotný „evropský sociální model“ dosud neexistuje, spočívá Evropská unie na humanistických tradicích a společných hodnotách založených na zachování míru, sociální spravedlnosti, solidaritě, svobodě a demokracii a úctě k lidským právům;
2. zastává názor, že sociální normy jsou pro udržitelný růst nezbytné a že v rámci jednotného trhu je třeba harmonizovat vysoké sociální normy a normy v oblasti životního prostředí;
3. je si vědom toho, že jedním ze základních kamenů evropského sociálního modelu pro budoucnost by měla být sociální ekonomika nebo třetí pilíř, sestávající z družstev, vzájemných pojišťovacích spolků a nadací, které vzhledem ke své historické úloze tvoří nosnou část vlastního modelu a jsou činiteli budoucího rozvoje, udržitelnosti a výkonnosti;
4. uznává, že jednotný evropský sociální model je základním předpokladem hlubší integrace, udržitelného a vyváženého hospodářského růstu a zlepšení kvality života pro všechny obyvatele našeho kontinentu; domnívá se, že tento model, který zahrnuje nejvyšší mezinárodní standardy, zajistí pružnost, které je potřeba k posílení globální úlohy Evropy;
5. uznává, že základní práva občanů, na kterých bude postaven budoucí harmonizovaný evropský sociální model, musí zahrnovat právo na zaměstnání a přiměřený volný čas, právo na sociální zabezpečení založené na systému příspěvků, důchodů a příspěvků, a

záruku univerzálního přístupu k bezplatným veřejným službám, jako je zdravotní péče a vzdělání;

6. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné vyřešit problémy nezaměstnanosti, chudoby a společenského vyčlenění; požaduje proto, aby byla podniknuta opatření v rámci Evropského sociálního fondu;
7. je toho názoru, že klesající porodnost v Evropě oslabuje perspektivu růstu evropské ekonomiky;
8. připomíná význam společnosti založené na znalostech i důležitost modernizace v rámci Lisabonské strategie, přičemž je třeba se soustředit na zvýšení přidané hodnoty a míry zaměstnanosti;
9. vyzývá Komisi, aby v souladu s ustanoveními článku 136 a následujících článků Smlouvy podporovala sociální politiky členských států a soustředila se na problémy přeshraniční povahy;
10. je vážně znepokojen tím, že bez jasného a výrazného zlepšení v oblasti výzkumu a vývoje a v oblasti IKT a nedojde-li k uvedení právních předpisů do praxe, nebude možné cíle Lisabonské strategie dosáhnout;
11. zdůrazňuje, že snížení úrovně mezd v EU by mohlo vést k přerozdělování příjmů a následkem toho k oslabení poptávky ze strany spotřebitelů, čímž by vzniklo prostředí nepříznivé pro investice, výrobu a konkurenceschopnost;
12. je přesvědčen, že je nezbytné podporovat a chránit přístup jednotlivců k sociálním výtěžkům, zejména k slušným životním a pracovním podmínkám a ke vzdělání a odbornému vzdělání, a to bez ohledu na sociální postavení;
13. zdůrazňuje, že sociální politika neznamená vytesání stávajících pravidel do kamene nebo zavádění nových pravidel shora; naopak, je nutné dodržovat zásadu, že prosperity současné generace nesmí být dosahováno na úkor generace příští a že hospodářská a sociální politika, politika zaměstnanosti a vzdělávací politika musí být v souladu s vytvářením nových pracovních míst;
14. je toho názoru, že přínos plynoucí z „volného času“ – konkrétně zvýšení lidského kapitálu s různorodými znalostmi – je třeba využívat jako motivaci k vyšší produktivitě, což povede k vyšším mzdám a ke zlepšení životních podmínek;
15. vyzývá členské státy, aby více investovaly do vzdělávání, celoživotního vzdělávání a péče o děti, aby podněcovaly výzkum a vývoj a účinnější spotřebu energie, omezení byrokracie a lepší tvorbu právních předpisů, a konečně aby vytvořily příznivější a dynamičtější obchodní klima s vyšším počtem pracovních míst, zejména v MSP;
16. žádá Komisi a Radu, aby prosazovaly sociální politiku zaměřenou na: rozvoj společnosti postavené na začlenění a soudržnosti, počítající s opatřeními ve prospěch stabilního rozvoje a dodržování práv zaměstnanců; podporu společnosti založené na rovnosti pohlaví a potírání všech forem diskriminace; dosažení rozdělení spravovaného bohatství za

účelem prospěchu každého jednotlivce, což předpokládá veřejné a všeobecné sociální systémy a záruku univerzálního přístupu k vysoce kvalitním veřejným službám; uskutečňování sociální politiky zahrnující všechny skupiny ve společnosti; a prosazování participativní demokracie jakožto nedílné součásti různých sociálních politik a politik zaměstnanosti;

17. varuje, že sociální nevyváženost a nestabilita mohou ohrozit hospodářský růst;
18. žádá rozvoj sociální odpovědnosti podniků s cílem zajistit povinnost společností odpovídat se svým podílníkům, podávat zprávy v sociální oblasti a v oblasti životního prostředí, zaručit uskutečňování mezinárodních standardů a zásad a nezávislé ověřování a sledování; doporučuje využívat opatření veřejné politiky, jako je zadávání veřejných zakázek s cílem podněcovat odpovědné chování;
19. zdůrazňuje nutnost sociálního dialogu a partnerství v Evropě a domnívá se, že hospodářský růst a větší sociální spravedlnost by měly být spojeny jakožto výsledek společného úsilí vlád, parlamentů, zaměstnavatelů a zaměstnanců;
20. volá po všestranné diskusi týkající se práva všech občanů na důchod v přijatelné, avšak realistické výši, což by chránilo starší občany před chudobou a umožnilo jim slušnou životní úroveň;
21. domnívá se, že by EU měla podporovat růst vyvážený ze sociálního hlediska i z hlediska životního prostředí, a to i za hranicemi Evropy; zdůrazňuje význam EU při vyvíjení politického a hospodářského tlaku na země, které nedodržují lidská práva, včetně sociálních a pracovních práv;
22. zdůrazňuje, že by se EU měla aktivněji bránit sociálnímu dumpingu ze strany zemí, které založily svou strategii rozvoje konkurenceschopnosti na nedodržování základních lidských práv, včetně sociálních a pracovních práv.

POSTUP

Název	Evropský sociální model budoucnosti		
Číslo postupu	2005/2248(INI)		
Příslušný výbor	EMPL		
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	ITRE 15.12.2005		
Užší spolupráce – datum oznámení na zasedání	no		
Navrhovatel Datum jmenování	Miloslav Ransdorf 26.1.2006		
Předchozí navrhovatel			
Projednání ve výboru	20.2.2006	18.4.2006	30.5.2006
Datum přijetí	30.5.2006		
Výsledek závěrečného hlasování	+: 28	–: 18	0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Den Dover, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Vincenzo Lavarra, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Umberto Pirilli, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca		
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Ivo Belet, Edit Herczog, Toine Manders, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Vittorio Prodi, John Purvis		
Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování	Maria Badia I Cutchet, Giovanni Berlinguer, Marco Cappato, Guntars Krasts, Kathy Sinnott		
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)			

POSTUP

Název	Evropský sociální model budoucnosti		
Číslo postupu	2005/2248(INI)		
Příslušný výbor Datum, kdy bylo na zasedání oznámeno udělení svolení	EMPL 15.12.2005		
Výbory požádané o stanovisko Datum oznámení na zasedání	FEMM 19.1.2006	INTA 16.2.2006	ITRE 15.12.2005
Nezaujaté stanovisko Datum rozhodnutí			
Užší spolupráce Datum oznámení na zasedání			
Zpravodajové Datum jmenování	José Albino Silva Peneda & Proinsias De Rossa 23.1.2006		
Předchozí zpravodaj			
Projednáni ve výboru	21.3.2006	20.4.2006	3.5.2006
Datum přijetí	22.6.2006		
Výsledek závěrečného hlasování	+ 36 - 4 0 0		
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Andersson, Emine Bozkurt, Iles Braghetto, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Proinsias De Rossa, Harlem Désir, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kusstatscher, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Jan Tadeusz Masiel, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Öry, Pier Antonio Panzeri, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer		
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Mihael Brejc, Françoise Castex, Dieter-Lebrecht Koch, Magda Kósáné Kovács, Lasse Lehtinen, Marianne Mikko, Leopold Józef Rutowicz, Patrizia Toia		
Náhradník (čl. 178 odst. 2) přítomný při závěrečném hlasování	Małgorzata Handzlik		
Datum předložení	13.7.2006		
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)			